SURINAME EN DE TROONSAFSTAND VAN WILLEM I

DOOR

PH. A. SAMSON

Bij publicatie van 5 Januari 1841 werd aan de bevolking van Suriname kennis gegeven, dat bij drie staatsstukken, gedagteekend Het Loo 7 October 1840 Z.M. Koning Willem I afstand van de regeering had gedaan en „die regeering vervolgens opgevat is geworden” door Z.K.H. den Prins van Oranje, onder den naam van Willem den Tweeden. Bij die publicatie werden de burgerlijke en militaire dienaren bevestigd in hunne ambten en betrekkingen.

Echter treft men de proclamaties van den troonsafstand reeds aan in het Gouvernements-advertentieblad van 14 November 1840. Bij Gouvernements-Resolutie van denzelfden 5den Januari 1841 noodigde de Gouverneur-Generaal de kerkgenootschappen uit om in hun godsdienstoefeningen gebeden te verrichten voor het welzijn van den nieuwen Koning. In het archief van de Nederlandsch-Israëlitische Gemeente te Paramaribo is dit schrijven bewaard gebleven en wij publiceeren dit, de aandacht vragende voor de langdradige en typische stijl van een eeuw terug.

„Aan het Kerkbestuur der
Nederlandsch-Israëlitische Gemeente.

Ter vervulling van de mij opgedragen taak, heb ik de Eer UwelEerwaarde bij deze de gewigtige kennisgeving mede te deelen dat onze Geëerbiedigde Koning, over wiens weldadige regering wij ons meer dan een vierde eener eeuw mogten verblijden, heeft besloten, de Kroon welke Hij met zooveel waardigheid heeft gedragen, neder te leggen en over te geven aan Hoogst deszelfs beminden Oudsten Zoon den Heer Prins van Oranje, die, als wettige Troonsopvolger, den Scepter heeft aanvaard.

Ieder regtgeaard Nederlander, en daaronder rekent zich gewis ieder bewoner dezer gewesten, erkent voorzeker de verpligting

tot dankbaarheid jegens den Doorluchtigen Monarch, wiens vaderlijke liefde, getrouwe zorgen en rustlooze arbeidzaamheid gedurende eene reeks van ongeveer zeven en twintig jaren, onder den Goddelijken bijstand daarheen gestrekt hebben om het geluk van Zijne Hem zoo dierbare onderdanen te bevorderen, en den bloei en de welvaart van het lieve vaderland en Hare Overzeesche Bezittingen, ondanks de moeylijkste tijdsomstandigheden, uit al zijn vermogen te verzekeren.

De regtmatige smart welke de scheiding veroorzaakt van den beminden Koning, wiens uitmuntende boven allen lof verheven deugdzaame hoedanigheden immer in gezegend aandenken zullen blijven, kan alleen gelenigd worden door de blijde hoop en het gegrond vertrouwen, dat de regtschappen Vorst, onze nieuwe Souverein Koning Willem II, niet minder ijverig zal streven, om het heil des Volks, door de Goddelijke Voorzienigheid aan zijn hoog gezag onderworpen, te volmaken, en door wijs beleid de belangen te behartigen van het dierbaar Vaderland, voor het welk Hoogst dezelve, door roemvolle heldendaden, aan de spits van Nederlands dapperen in de velden van Quatrebras en Waterloo, Haselt en Leuven, getoond heeft, het leven zelfs veil te hebben.

Bij het in handen nemen der teugels der Regeering, welke Zijne Majesteit, volgens de bepaling der Grondwet, heeft aanvaard, gevoelt Hoogstderzelve echter al het gewigt van de zware en moeylijke taak, welke thans op Hem rust en het levendig besef, dat alleen de Almagtige bijstand en bescherming van Hem, door wien de Koningen regeren, kracht en sterkte kunnen geven om de belangrijke pligten aan de Koninklijke waardigheid verknocht, naar eisch te vervullen, doet Zijne Mayesteit diep gevoelen de behoefte aan het inroepen van dien bijstand en bescherming, door vurige Smeekingen eenparig ten Hemel op te zenden, opdat het den Almagtige behage Hem de noodige krachten te verleen, om uitgerust met alle koninklijke deugden aan het Nederlandsche Volk die mate van heil en voorspoed te kunnen verschaffen, welke Hoogst dezelve zoo gaarne aan zijne geliefde onderdanen zoude wenschen te doen deelachtig worden, onder het voortdurend genot van rust en vrede.

Het is overeenkomstig de Godsdienstige begeerte des Konings dat ik gemachtigd ben, om UwelEerwaarde uittenoodigen, de bij deze belangvolle gelegenheid passende openbare gebeden op den eersten Zaterdag na de ontvangst dezes, den Allerhoogsten met ootmoedig vertrouwen te smeeken.

Dat aan onzen Koning alle wijsheid, moed en kracht geschon-

ken worden, welke Hij noodig heeft, om, naar de begeerte van zijn hart, het geluk van het Nederlandsche volk te vestigen en te handhaven.

Dat daartoe zijn troon moge omringd worden door dienaren en dat de Vertegenwoordigers des Volks, in vereeniging met den Koning, gelukkig mogen zijn in hunne beraadslagingen.

Dat eene lange en voorspoedige regering onzen Koning moge ten deel vallen, en de liefde van een dankbaar Volk zijne zorgen beloonen.

Dat de Goddelijke zegen ruste op Hare Mayesteit onze Koningin en alle Princen en Princessen van het Koninklijk Huis, de hoop des Vaderlands.

Dat bijzondere zegen nederdale op het eerbiedwaardig hoofd van den Monarch, die zoo lang en zoo onvermoeid den last der regering heeft gedragen, en aan wien zoo dierbare herinneringen ons verbonden hadden, opdat Hoogstdezelve, bij het genot van de beste gezondheid, nog eene reeks van jaren getuige moge zijn van den Voorspoed des Vaderlands en Hij in eene genoeglijke rust en tevredenheid des harten, de belooning voor zijnen langdurigen arbeid moge vinden.

En dat eindelijk, bij uitwendige bloei en welvaart, Godsdienstigheid en Zedelijkheid, het duurzaam geluk van Nederland en Hare Overzeesche Bezittingen mogen waarborgen.

De Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezittingen.

(Was get.) I. C. Rijk."

In de bedoelde notulen staat aangeteekend, dat op Zaterdag 8 Januari 1841 in de Synagoge een plechtige bidstond is gehouden en daarin door den Voorganger P. Heilbron toepasselijke gebeden voor het Heil van den geëerbiedigten Koning Willem II, voor het geluk van het Vaderland en de Volksplanting zijn gedaan en door de Gemeente met alle aandacht van den Hemel afgesmeekt.

Paramaribo, 28 December 1939.